

PODORLICKÝ SKANZEN KRŤOVICE

Podorlický skanzen Krňovice vzniká v atraktivní a pestré krajině na hranici Přírodního parku Orlice od roku 2002, kdy začala realizace prvních staveb „na zelené louce“. V roce 2006 byl areál poprvé zpřístupněn veřejnosti a každým rokem přibývají nové stavby a expozice. Podorlický skanzen je jediným muzeem tohoto typu v Královéhradeckém kraji. Zřizovateli skanzenu jsou rodinná firma Dřevozpracující družstvo a Český svaz ochránců přírody - základní organizace Orlice (ZO ČSOP ORLICE) z Hradce Králové.

V areálu postupně rostou zajímavé stavby z našeho regionu. K vidění jsou domy čistě venkovského i spíše městského typu z Královéhradecka, podhůří Orlických hor a částečně i z Podkrkonoší. Objekty jsou přenášeny z původních lokalit, kde jim hrozil zánik a následně rekonstruovány. Vznikají však i repliky nedochovaných staveb (dle původní výkresové či fotografické dokumentace, dochovaných fragmentů apod.). Používané stavební materiály jsou typické pro regionální stavitelství - dřevo, opuka a cihly v nejrůznějších kombinacích.

Expozice skanzenu zahrnují dobové vybavení domácností, řemeslné nářadí, zemědělské náčiní a strojní vybavení i dopravní prostředky z 18. - 20. století. Důraz je kladen na udržování a prezentaci exponátů ve funkčním stavu. Ve skanzenu se pravidelně konají tematické akce pro veřejnost zaměřené na ukázky tradičních řemesel, hospodaření na venkově a život na venkově v minulých staletích.

Hlavní zásadou při realizaci skanzenu je citlivé začlenění celého areálu do krajiny a jeho oživení tradičními hospodářskými zvířaty. Důraz je kladen na zeleň a péči o ni (vč. ovocných dřevin krajových odrůd), šetrné zemědělské obhospodařování okolních pozemků (vč. luk v Přírodním parku Orlice) i ochranu a obnovu cenných přírodních prvků v okolí (mokřadů, vodních toků, slepých ramen a tůň).

Součástí skanzenu je také Ekocentrum Orlice nabízející poradenství pro veřejnost a ekovýchovné programy pro školy a další organizace.

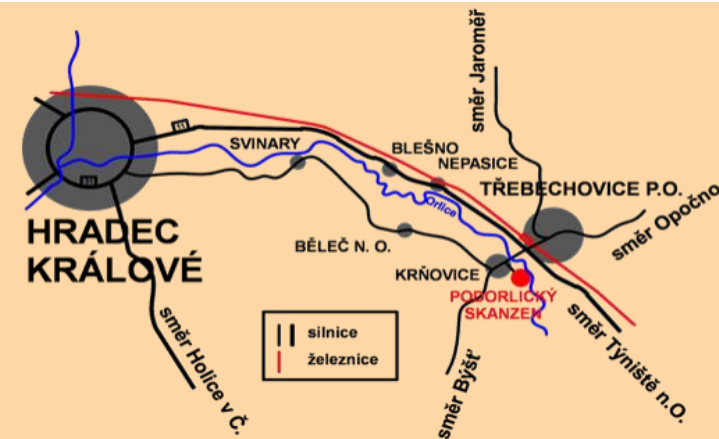
Aktuální informace o skanzenu a jeho nabídce najdete na internetových stránkách www.krnovice.cz. Podorlický skanzen Krňovice se těší na Vaši návštěvu.

VYSVĚTLIVKY

- A-E** Areál „Polabského statku“ - správní a technické zázemí skanzenu, ubytování v apartmánu
F Ekocentrum Orlice + pokladna - rekonstrukce hospody „Na Špicích“ z Hradce Králové - Pražského Předměstí (zanikla na poč. 20. stol.)
G Kočárovna (expozice dopravních prostředků a zemědělských strojů)
H Obytné stavení (plánovaná součást drobné zemědělské usedlosti)
I Podhorská stodola - kopie
J Špýchar ze Semechnic (u Opočna) - přenesená stavba
L Zvonice z Orlických hor - kopie
M Bělečský mlýn - rekonstrukce přeneseného vodního mlýna č. p. 30
N Roubené stavení (škola) č. p. 40 ze Všestaru - přenesená stavba
O Špýchar z Prasku (u Nového Bydžova) - přenesená stavba
P Roubená sušárna ovoce ze Semechnic (u Opočna) - rekonstrukce dle dochovaného torza
Q Kovárna z Královéhradecka - rekonstrukce
R Kaplička z Humburku - rekonstrukce
T „Východočeský statek“ (hospodářské zázemí skanzenu, expozice - truhlárna, expozice auto-moto)
V Domek správce skanzenu
W Větrný mlýn z Librantic - rekonstrukce dle dochované dokumentace
X Pila jeduška z Kosteleckých Horek

KUDY DO SKANZENU

Areál skanzenu leží cca 20 minut chůze od nádraží ČD v Třeběchovicích pod Orebem a 20 minut od Třeběchovického muzea betlémů. | **Parkování pro autobusy a osobní vozidla je za restaurací U Skanzenu v Krňovicích.** Skanzen je pak cca 5 minut chůze od parkoviště. | Osobní automobily a motocykly mohou parkovat i přímo u skanzenu (viz plánek skanzenu).

OTEVÍRACÍ DOBA

	úterý - pátek	sobota - neděle
červenec - srpen	10 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰	10 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
květen - červen září - říjen	zavřeno	10 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰

Pondělí zavřeno (kromě státních svátků). | Prohlídky s průvodcem se konají jen v hlavní sezóně (červenec a srpen), vždy v celou hodinu a sejde-li se nejméně 5 platících návštěvníků (jinak jsou možné individuální prohlídky skanzenu s textovým průvodcem). | Návštěvy mimo otevírací dobu jsou možné pouze po předchozí dohodě a s příplatkem. | Prosíme, skupiny nad 15 osob a prohlídky mimo otevírací dobu hlase nejméně 2 dny předem (tel. 725 838 035, 603 510 169).

Podorlický skanzen Krňovice
 Krňovice 33, 503 46 Třeběchovice pod Orebem
info@krnovice.cz <http://www.krnovice.cz>

Vydalo Ekocentrum Orlice, ZO ČSOP ORLICE, Lhotecká 179, 500 09 Hradec Králové 9, IČO 00114405

Partner projektu:
 Dřevozpracující družstvo, Lhotecká 179, 500 09 Hradec Králové 9, IČO 60109106

Realizováno za finanční podpory Královéhradeckého kraje

Vydáno v dubnu 2021. Náklad 15.000 výtisků. 7. vydání

PODORLICKÝ
SKANZEN
 KRŤOVICE

WWW.KRNOVICE.CZ

VÝBĚR ZE STAVEB VE SKANZENU

Zájezdni hostinec „Na Špicí“ z Hradce Králové s kočárovnu. Volná replika zájezdního hostince, který stával až do počátku 20. století na Pražském Předměstí. Je zde umístěn vstup do skanzenu s pokladnou, výstavní prostory a své sídlo zde má také Ekocentrum Orlice. V kočárovně, jež je příslušenstvím hostince, a kde se původně „garážovaly“ kočáry a povozy, se nachází expozice dopravních prostředků a zemědělských strojů.

Roubené stavení (škola) ze Všestaru bylo do skanzenu přeneseno z původního umístění v roce 2006 a rekonstruováno v letech 2008-2010. Budova cca z poloviny 18. století fungovala v letech 1767-1770 jako škola. Předtím i později sloužila jako obytný dům. Objekt obsahuje expozici bydlení a vybavení venkovské domácnosti.

Roubený vodní mlýn z Bělče nad Orlicí. Památkově chráněná patrová stavba z roku 1807 dochovaná ve formě torza byla přenesena do skanzenu v roce 2003 a kompletně rekonstruována v letech 2009-2016. Objekt zahrnuje funkční mlecí technologii a expozici bydlení mlynáře.

Větrný mlýn z Librantic je kopii objektu zaniklého ve 40. letech 20. století, zhotovenou podle dochované výkresové a fotografické dokumentace. Mlýn postavený v letech 2019-2020 zahrnuje též kompletní mlecí technologii.

Špýchary ze Semechnic u Opočna a z Prasku u Nového Bydžova jsou prvními přenesenými stavbami (byly přesunuty v letech 2003 a 2007), které našly ve skanzenu své nové místo. V obou z nich jsou umístěny drobné expozice a oba se stanou v budoucnu součástí menší zemědělské usedlosti.

Sušárna ovoce je přesnou a zcela funkční replikou původní sušárny ze Semechnic u Opočna.

Kovárna je volnou replikou typické kovářny z regionu Královéhradecka. Objekt obsahuje funkční historickou kovářskou dílnu se strojním vybavením z Vysokého Mýta.

Areály „Polabského statku“ a „Východočeského statku“ slouží jako provozní a hospodářské zázemí skanzenu a nejsou přístupné, s výjimkou **truhlárny a expozice auto-moto** v části Východočeského statku. Vedle truhlárny, zahrnující též historické strojní vybavení, je umístěna funkční **pila jednuška z Kosteckých Horek** obnovená r. 2019.

Mezi drobné stavby doplňující areál skanzenu patří **zvonička z podhůří Orlických hor** u vstupu do skanzenu, **kaplička z Humburku** a **podhorská roubená stodola**.

OPEN-AIR MUSEUM KRŤOVICE

Skansen Krňovice is an open-air museum, which was established in 2002 in an attractive and varied region on the boarder of the Natural Park Orlice. The site was opened to the public in 2006. New buildings and expositions are built and added to it every year. Skansen Krňovice is the only open-air museum of its type in the whole of Hradec Králové Region.

The many exhibits in this site include interesting town as well as country houses from the Hradec Králové Region, and the foothills of both the Eagle (Orlické hory) as well as Giant Mountains (Krkonoše). The buildings are brought to the site from their original localities, where they are no longer save, and subsequently they are restored on the site. However, replicas of no longer existing buildings are also created. The used materials are typical of this region's architecture, i.e. wood, marlstone, and bricks in various combinations.

The expositions of the open-air museum comprises furniture and other common interiors, tools used by craftsmen as well as agricultural machinery and means of transport from the 18th to the 20th centuries. The goal is to demonstrate older lifestyles and preserve the exhibits in functional state. Regularly, thematic events open to the public are held in Skansen Krňovice. They focus on demonstrating traditional crafts, farming and old lifestyles.

The main principle of the open-air museum is sensitive integration of the whole site into the surrounding landscape. Therefore, it also features traditional farm animals. The emphasis is on greenery and considerate cultivation of the surrounding land as well as on the protection and restoration of natural elements in the area.

Updated information about Skansen Krňovice and on what it offers can be found on the website www.krnovice.cz. We are looking forward to your visit.

DAS FREILICHTMUSEUM KRŤOVICE

Das im Voradlergebirge liegende Freilichtmuseum Krňovice entsteht seit 2002 in der attraktiven und bunten Landschaft an der Grenze des Naturparks Orlice. Im Jahre 2006 wurde das Areal zum ersten Mal der Öffentlichkeit zugänglich gemacht und jedes Jahr nimmt die Zahl der Bauten und Expositionen zu. Es geht um das einzige Freilichtmuseum solcher Art im Königgrätz-Bezirk.

Schrittweise schießen interessante Bauten aus unserer Region im Areal auf. Man kann sich Häuser der Land- aber eher Stadtart aus dem Königgrätz-Bezirk, dem Voradlergebirge aber zu Teil auch aus dem Riesenvorgebirge ansehen. Die Objekte werden aus den originellen Lokaltäten verlegt, wo sie untergehen könnten, und folgend rekonstruiert. Es entstehen jedoch auch die Repliken unerhaltener Bauten. Die benutzten Baumaterialien sind typisch für das Regionalbauwesen – Holz, Pläner und Ziegel in den verschiedensten Kombinationen.

Die Freilichtmuseumsexpositionen umfassen die zeitnahen Haushaltsausstattungen, Handwerks- und Landwirtschaftswerkzeug, Maschinenausstattung und auch Verkehrsmittel aus dem 18. – 20. Jahrhundert. Man legt den Nachdruck auf das Behalten und die Präsentation von Exponaten im Funktionszustand. Im Freilichtmuseum finden regelmäßig Themenaktionen für die Öffentlichkeit statt, die auf die Vorführungen der traditionellen Handwerke, die Wirtschaft und das Leben auf dem Lande in vorigen Jahrhunderten gerichtet werden.

Der Hauptgrundsatz bei der Realisierung des Freilichtmuseums ist die empfindliche Eingliederung des ganzen Areals in die Landschaft und seine Belebung von den Wirtschaftstieren. Man legt den Nachdruck auf das Grün und die Sorge dafür, auf die schonende Landbewirtschaftung umliegender Grundstücke und auch auf den Schutz und die Erneuerung der wertvollen Naturelemente in der Umgebung.

Aktuelle Informationen über das Freilichtmuseum und dessen Angebot finden Sie auf den Internetseiten www.krnovice.cz. Das Freilichtmuseum Krňovice freut sich auf Ihren Besuch.

OSIEDLE PREHISTORYCZNE KRŤOVICE

Osiedle prehistoryczne Krňovice zostało zbudowane w bardzo ładnym i atrakcyjnym regionu Czech na samym skraju Rezerwacji przyrodniczej w okolicach Orlickich gór. W 2006 roku było po raz pierwszy otwarte dla publiczności i od tej pory co roku budowane są nowe budynki oraz ekspozycje. Jest to jedyne muzeum tego typu w regionu Hradec Králové.

Na terenie osiedla powoli wyrastają ciekawe zabudowania typowe dla tej części kraju. Można się zapoznać z charakterystycznymi wiejskimi budynkami oraz domami miejskimi, których spotyka się w regionu miasta Hradec Králové, Orlickich gór oraz częściami też w regionu Karkonosz. Zabytkowe budynki oraz inne zagrożone zniknięciem przedmioty, zostały tutaj przeniesione i następnie oddano ich do rekonstrukcji. Przystępuje się również do imitacji zanikłych już budowli. Zastosowane materiały budowlane są materiałami, których kiedyś używano, to znaczy: drewno, opuka i cegły w najrozmaitszych kombinacjach.

Na obszarze osiedla można zapoznać się również z wyposażeniem gospodarstw domowych, narzędziami i sprzętem używanymi w rzemiosle i w rolnictwie, maszynami oraz środkami transportu istniejącymi w XVIII – XX stuleciach. Szczególną uwagę zwraca się na to, żeby utrzymać wystawiane przedmioty w stanie funkcjonalnym. Odbywają się też pokazy publiczne, například pokazy rzemiosła tradycyjnego, prac wiejskich oraz życia na wsi w ubiegłych stuleciach.

Podczas budowy tego osiedla prehistorycznego kierowano się zasadą, żeby zostało ono wniesione jak najbardziej delikatnie do krajobrazu, który ożywiono tradycyjnymi zwierzętami gospodarczymi. Szczególną opieką otoczona jest zieleń i starannie zagospodaruje się teren oraz chronią się i odnawiają cenne elementy przyrodnicze znajdujące się w okolicach osiedla.

Wszelkie informacje o osiedlu i o tym co ono oferuje znajdują się na stronach internetowych www.krnovice.cz. Serdecznie zapraszamy.

AKTIVITY EKOCENTRA ORLICE VE SKANZENU

Podorlický skanzen pořádá tematické akce pro veřejnost zaměřené na ukázky tradičních prací, funkčních historických strojů a náradí, automobilů i zemědělské techniky. Součástí každoročního programu jsou též vánoční a velikonoční akce nebo Jarmark ve skanzenu konaný vždy jako začátek návštěvnické sezóny 1. května. V průběhu roku pak probíhá pravidelné pečení chleba v peci ve stavení ze Všestaru.

V Podorlickém skanzenu jsou kolem vznikajících staveb vysazovány sady a zahrady z původních odrůd ovocných dřevin (jabloní, hrušní, švestek aj. druhů). Tato činnost je součástí celostátního programu záchranu starých a krajových odrůd ovocných dřevin, do něhož je ZO ČSOP ORLICE zapojena od roku 1999. Úroda je sušena a moštována přímo ve skanzenu. Ekocentrum Orlice také poskytuje informace o krajových odrůdách a jejich pěstování.

Ekocentrum Orlice poskytuje nejširší veřejnosti informace související s problematikou životního prostředí. Pro školy všech typů a stupňů jsou určeny tematické ekovychovné a tvůrčí programy zaměřené na život v minulosti na venkově, zpracování tradičních materiálů, vztahy člověka k přírodě a další aktuální témata současné doby. Úplnou nabídku programů najdete na webových stránkách Ekocentra Orlice.

Prostory skanzenu a ekocentra je možné využít také pro pořádání společenských, vzdělávacích a dalších akcí (svateb, oslav, firemních akcí, seminářů, konferencí apod.). Budova ekocentra je k tomu plně vybavená. Od roku 2017 je součástí skanzenu také kompletně zřízený apartmán, který nabízí ubytování až pro 9 osob. Využitím těchto našich služeb podporujete další rozvoj Podorlického skanzenu Krňovice.